

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2022/2023-61)

14 HAZİRAN DÜNYA KAN BAĞIŞÇILARI GÜNÜ (2023)

Her yıl 14 Haziran'da dünya genelinde ülkeler Dünya Kan Bağışçıları Günü'nü kutlamaktadır. 14 Haziran Dünya Kan Bağışçıları Günü, transfüzyon (kan nakli) için güvenli kan ve kan ürünleri ihtiyacına ilişkin küresel farkındalığı artırmak; gönüllü kan bağışçılarının ulusal sağlık sistemlerine yaptığı kritik katkıyı vurgulamak ve ulusal kan nakli hizmetlerini ve kan bağışçısı kuruluşları desteklemek için oluşturulmuştur. Gün ayrıca, gönüllü, ücretsiz kan bağışçılarından kan toplanmasını artırmak ve kana erişimi ve ihtiyacı olanların transfüzyonunu yönetmek için yeterli kaynakları sağlamaya yönelik olarak hükümetleri ve ulusal sağlık yetkililerini harekete geçirme çağrısı yapma fırsatı da sunmaktadır.¹

Dünya Kan Bağışçıları Günü ilk olarak 2005 yılında 58. Dünya Sağlık Asamblesi'nde kan bağışının önemi konusunda farkındalığı artırmak için yıllık küresel bir etkinlik olarak ilan edilmiştir.²

Kan, hem planlanmış tedaviler hem de acil müdahaleler için önemli bir kaynaktır. Hayatı tehdit eden hastalıkları olan hastaların daha uzun ve daha yüksek bir yaşam kalitesi ile yaşamalarına yardımcı olabilir ve karmaşık tıbbi ve cerrahi işlemlerin olası komplikasyonlarını (sorunlarını) engeller. Kan ayrıca her türlü acil durumda (doğal afetler, kazalar, silahlı çatışmalar vb.) yaralıların tedavisinde hayat kurtarıcı bir role sahiptir.

Hastaların güvenli kan ve kan ürünlerine yeterli miktarda erişmesini sağlayan bir kan hizmeti, etkili bir sağlık sisteminin önemli bir bileşenidir. Güvenli ve yeterli kan tedarikinin sağlanması, gönüllü, karşılıksız kan bağışlarına dayalı, ulusal olarak koordine edilmiş bir kan nakli hizmetinin geliştirilmesini gerektirir. Birçok ülke kan hizmetlerinin yeterliliği, güvenliği, kalitesi konusunda sorumluluklara sahiptir.

Transfüzyona ihtiyacı olan herkesin güvenli kana erişimini sağlamak için tüm ülkelerin düzenli olarak kan veren gönüllü, ücretsiz kan bağışçılarına ihtiyacı vardır. Nüfusun geniş ve aktif katılımıyla sağlanan etkili bir kan bağışı programı, barış zamanında, acil durumlarda, afetlerde, kan talebinde bir artış olduğunda veya düzenli cerrahi operasyonlar sırasında kan ve kan ürünlerinin transfüzyon ihtiyacının karşılanmasında oldukça önemlidir.

Sosyal ve kültürel dayanışma, etkili bir kan bağışı programının geliştirilmesini kolaylaştırır, bununla beraber kan bağışı eylemi sosyal bağlar kurmaya ve birbirine bağlı toplumların oluşmasına katkıda bulunur.

14 Haziran 2023'te kutlanan 2023 Dünya Kan Bağışçıları Günü kampanyasının sloganı "Kan ver, plazma ver, hayatı paylaş, sık sık paylaş" olmuştur. Yaşam boyu transfüzyon desteğine ihtiyaç duyan hastalara odaklanarak ve kan veya plazma vererek her bir kişinin oynayabileceği rolün altını çizmektedir. Ayrıca, ihtiyacı olan tüm hastaların zamanında tedavi alabilmesi için dünyanın her yerinde her zaman bulunabilecek güvenli ve sürdürülebilir bir kan ve kan ürünleri deposu oluşturmak için düzenli olarak kan veya plazma vermenin önemini vurgulamaktadır.³

Kampanyanın 2023 yılı hedefleri şunlardır:

¹ [Internet] https://cdn.who.int/media/images/default-source/campaigns---world-blood-donor-day/2023/wbdd-2023-poster-arm.jpg?sfvrsn=1aa7f8a6_25, Erişim Tarihi: 10.06.2023

² [Internet] <https://www.who.int/news-room/events/detail/2023/06/14/default-calendar/world-blood-donor-day-2023>, Erişim Tarihi: 10.06.2023

³ [Internet] <https://www.who.int/campaigns/World-blood-donor-day/2023>, Erişim Tarihi: 10.06.2023

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2022/2023-61)

- Kan bağışlayan kişileri kutlayarak, teşekkür etmek ve daha fazla insanı yeni bağışçı olmaya teşvik etmek;
- Kan nakline bağımlı hastaların yaşam kalitesini arttırmak ve dünyanın tüm ülkelerinde güvenli bir kan tedariki oluşturmaya yardımcı olmak için sağlıklı insanları düzenli olarak, güvenli ve mümkün olduğunca sık kan bağışı yapmaya teşvik etmek;
- Tüm toplumlar için güvenli kan ürünlerine evrensel erişimi sağlamada gönüllü, karşılıksız, düzenli kan ve plazma bağışlarının kritik rollerini vurgulamak;
- Ulusal kan programlarına yatırım yapmak, programları güçlendirmek ve sürdürmek için hükümetler ve kalkınma ortakları arasında ulusal, bölgesel ve küresel düzeylerde desteği sağlamak.

KAN VER, PLAZMA VER, HAYATI PAYLAŞ, SIK SIK PAYLAŞ!

Resim 1.³ Dünya Kan Bağışçıları Günü. Sen verdiğin için biz yaşıyoruz. Kan ver, plazma ver. Sık sık paylaş, hayatı paylaş.